

3. Значими счетоводни политики (продължение)

3.2 Признаване и оценка на застрахователните договори (продължение)

Обезщетения

Възникнали претенции по животозастраховане

Застрахователните претенции (обезщетения и застрахователни суми) включват всички плащания през финансовата година заедно с изменението на резерва за предстоящи плащания през периода.

Резерв за предстоящи плащания

Резервът за предстоящи плащания се изчислява въз основа на сумата на всички претенции по събития, възникнали през текущия и предишни периоди, които не са платени към края на периода. Към резерва се включва и сума за претенции по възникнали, но необявени претенции, изчислена по статистически метод.

Дългосрочен бизнес

Математически резерв

Математическият резерв по застраховки живот се изчислява на база на нетната записана премия, като разлика между настоящата стойност на бъдещите застрахователни плащания и настоящата стойност на бъдещите нетни премии. Резервът е линейно интерполиран и изчислен проспективно.

Изчисленията се правят въз основа на предположения, включващи възвращаемостта на активите, вероятността за смърт и заболяемост на застрахованото лице и обичайните разходи по администриране на полиците. Резервът включва и допълнителните лихви, начислени и капитализирани по полиците в портфейла.

Презастраховане

В обичайната си дейност, Дружеството прехвърля риск на презастрахователите с цел да намали възможните нетни загуби чрез диверсификация на риска си. Презастрахователният договор не отменя директното задължение на Дружеството към застрахованото лице.

Активите по презастраховане включват салда, които са дължими от презастрахователните компании за цедираните застрахователни задължения.

Възстановимата стойност на презастрахователните активи се анализира за обезценка към всяка дата на отчета за финансовото състояние. Тези активи се обезценяват, ако съществуват обективни доказателства, в резултат на събитие настъпило след първоначалното му признаване, че Дружеството няма да може да възстанови всичките дължими суми, и че ефектът от събитието върху сумата, която Дружеството следва да получи от презастрахователя, може да бъде надеждно измерена.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

3.2 Признаване и оценка на застрахователните договори (продължение)

Презастраховане (продължение)

Възстановимите суми от презастрахователите се оценяват по начин, който следва методите за оценка на резерва за висящи претенции или уредени претенции, свързани с презастрахованата полица.

Цената на презастраховането, свързано с дългосрочните договори се осчетоводява през целия период на застрахователната полица, като се използват допускания, които съответстват на предположенията за записване на премиите.

Отсрочени аквизиционни разходи (ОАР)

Разходите за придобиване на нов или подновяване на застрахователен бизнес, които са свързани с генерирането на този бизнес се отсрочват.

ОАР се изчислява като първоначалните разходи по аквизиция се разсрочват през периода на полицата. За допълнителните рискове по животозастраховките ОАР се изчислява като се приложи процентът за комисионна към пренос-премийния резерв. За груповите рискови застраховки и злополуките ОАР се изчислява за комисионните и другите аквизиционни разходи.

Отсрочените аквизиционни разходи се амортизират в съответствие със застрахователно техническия план по съответния тип застраховка.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

3.2 Признаване и оценка на застрахователните договори (продължение)

Оценка на задълженията

Задължения, които са свързани с договори за застраховките Живот, свързани с инвестиционен фонд се представят по справедлива стойност. Разходите по операциите и първоначалните такси, свързани с финансовите задължения, които се признават по справедлива стойност, не се включват в първоначално определената сума и се признават като разход в момента на възникване. Справедливата стойност на финансовите задължения по договори за застраховките Живот, свързани с инвестиционен фонд се оценяват по текущите стойности на дела на фонда, които отразяват справедливите стойности на принадлежащите му активи.

Други задължения по инвестиционни договори се оценяват по амортизирана стойност. По тези договори разходите по операцията се отнасят директно към възникването на финансовото задължение и се приспадат от справедливата стойност на вземането, което трябва да се получи, когато се пресмята първоначално. Спредовете и другите първоначални такси се прибавят към справедливата стойност на обезщетението, което трябва да се получи, когато се пресмята първоначалната сума, тъй като това се счита за интегрална част от придобиването на финансовото задължение. Тези разходи по операции и такси се признават в печалби и загуби, като се използва методът за ефективен лихвен процент за срока на договора.

3.3 Приходи

Приходи от застрахователни операции

Счетоводната политика във връзка с признаване на приходите по застрахователни операции е представена в Приложение 3.2.

Приход от такси и комисионни

Приходите от такси и комисионни включват такси от договори за управление на инвестиции, които се признават в момента на извършване на услугата. Годишните управленски такси, откупни такси и такси по обслужване на полици се признават при възникването им.

Нетен приход от инвестиции

Лихвеният доход се признава в отчета за всеобхватния доход на базата на текущото начисляване, като се вземе предвид ефективната доходност на актива. Приходите от дивиденди се признават в отчета за всеобхватния доход на датата на обявяването им.

3.4 Разходи

Аквизиционни разходи

Аквизиционните разходи включват комисиони, начислени на посредници, агентски и брокерски комисиони, разходи за възнаграждение на персонала.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

3.4 Разходи (продължение)

Административни разходи

Включват разходи за възнаграждение на персонала и разходи за амортизации на дълготрайни материални и нематериални активи, доколкото те не следва да бъдат представени като нетни разходи за комисиони, настъпили щети и инвестиционни разходи.

3.5 Сделки с чуждестранна валута

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционална валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс в деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние. Непарични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност.

Курсови разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута се отчитат в печалби и загуби, освен разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута на капиталови инструменти на разположение за продажба.

От 1997 година обменният курс на Българския лев (BGN) е фиксиран към евро (EUR). Обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1.0.

3.6 Данъчно облагане

Дружеството изчислява данък печалба в съответствие с действащото законодателство. Данък печалба се изчислява на база на облагаемата печалба, получена след преобразуване на финансовия резултат според изискванията на Закона за корпоративно подоходно облагане.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите активи и пасиви върху всички времеви разлики между балансовата стойност, съгласно отчета за финансовото състояние и стойностите, изчислени за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очакват да бъдат действащи, когато актива се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяна на данъчните ставки се отчита в отчета за всеобхватния доход, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, предварително начислени или отчетени директно в собствения капитал.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби или данъчен кредит. Отсрочените данъчни активи се намаляват в съответствие с намалението на вероятността за реализиране на данъчни ползи.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

3.6 Данъчно облагане (продължение)

Отсрочените данъчни активи и пасиви се нетират, ако съществува правно основание текущите данъчни активи да се компенсират с текущи данъчни пасиви и те са свързани с начисляване на текущи данъци към една и съща данъчна администрация на данъчно задължените лица.

3.7 Имоти, машини, съоръжения и оборудване

Собствени активи

Имоти, машини, съоръжения и оборудване са представени в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и загуби от обезценка. Отчетната стойност на активи в процес на придобиване или създаване от самото Дружество включва стойността на материалите, директните разходи за труд и съответната част от пряко свързаните общо режимни разходи.

В случай, че един дълготраен актив се състои от няколко компонента с различен полезен живот, те се осчетоводяват като отделни активи.

Последващи разходи

Разходите, свързани с подновяване на компоненти на дълготрайните активи, отчетени отделно, се капитализират. Други последващи разходи се капитализират само в случаите, при които е вероятно Дружеството да получи в бъдеще икономически изгоди, свързани с актива. Всички останали разходи се отразяват в отчета за всеобхватния доход като текущ разход.

Амортизация

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел пренасяне в разход стойността или оценката на дълготрайните активи за времето на очаквания срок на използване. Земите не се амортизират. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

	2015	2014
• Компютърно оборудване	4 години	4 години
• Транспортни средства	6 години	6 години
• Стопански инвентар	10 години	10 години

3.8 Нематериални активи

Нематериалните активи са представени по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и загуби от обезценка.

Амортизация

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел пренасяне в разход стойността или оценката на дълготрайните активи за времето на очаквания срок на използване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

	2015	2014
• Стандартен софтуер	4 години	4 години
• Застрахователен бизнес софтуер	17 години	17 години

3. Значими счетоводни политики (продължение)

3.9 Финансови активи и пасиви

Класификация на финансови активи и пасиви

Финансовите активи се класифицират като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, кредити и вземания, и финансови активи на разположение за продажба.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата са тези, които Дружеството е класифицирало като финансовите активи държани за търгуване или като финансови активи, определени за отчитане по справедлива стойност в печалбата и загубата при първоначално признаване. Тези активи се признават първоначално по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, като разходите за придобиване се отнасят директно в отчета за всеобхватния доход. Ценните книжа, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата впоследствие се преоценяват по справедлива стойност, като промените в нея се отчитат в отчета за всеобхватния доход.

Кредитите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар. При първоначалното им признаване те се оценяват по справедлива стойност, към която се добавят разходите, свързани с придобиването им. В последствие кредитите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективния лихвен процент. Активите, за които няма фиксиран падеж се оценяват по цена на придобиване. Към всяка отчетна дата Дружеството извършва преглед за наличие на обективни доказателства за обезценка на тези активи.

Финансовите активи на разположение за продажба са тези финансови активи, които не са класифицирани като финансови активи по справедлива стойност в печалбата и загубата, държани до падеж или кредити и вземания. При първоначалното признаване тези активи се оценяват по справедлива стойност. След първоначалното признаване, финансовите активи, на разположение за продажба се оценяват по справедлива стойност въз основа на пазарни цени. Когато няма на разположение пазарни цени, справедливата стойност се оценява въз основа на подходящи оценъчни модели, така че да се отразят специфичните обстоятелства, свързани с емитента на финансовия инструмент. Разликата между цената на придобиване и цената на обратно изкупуване се отразява като лихва и се отчита на база начисляване в отчета за доходите в течение на оставащия срок до падеж. Това включване в резултата става на база на метода на ефективния лихвен процент, като началната точка е ефективната норма на възвръщаемост при придобиването. Разликата между справедливата стойност и амортизираната стойност се отчита като корекция по справедлива стойност и се отнася в собствения капитал, като формира преоценъчен резерв, а валутните разлики от промени в амортизираната им стойност се признават в отчета за всеобхватния доход.

Методът на ефективния лихвен процент е метод на изчисление на амортизираната стойност на финансов актив/пасив и за разпределение на прихода/разхода за лихви през съответния период. Ефективният лихвен процент е процентът, който дисконтира очакваните парични постъпления/плащания до нетната преносна стойност на финансовия актив/пасив на база предполагаемия живот на този актив/пасив или, ако е подходящо за по-къс период.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

3.9 Финансови активи и пасиви (продължение)

Справедлива стойност на финансови активи и пасиви

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка на основен пазар на датата на оценяване при текущи пазарни условия. Справедливата стойност е цената при продажба, независимо от това дали информацията е получена директно от пазарна сделка или чрез използването на друга оценъчна техника.

Всички активи и пасиви, които са оценени по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние или за които се изисква оповестяване на справедливата стойност във финансовия отчет се групирани в категории според следната йерархия на справедливата стойност:

- Ниво 1: Обявени (некоригирани) цени на активните пазари за идентични активи или пасиви, до които предприятието може да има достъп към датата на оценяване;
- Ниво 2: Други хипотези освен включените в Ниво 1 обявени цени за актив или пасив, които са наблюдаеми пряко или косвено;
- Ниво 3: Ненаблюдаеми хипотези за актив или пасив.

Всеки финансов актив се класифицира в едно от горните нива според най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло.

За финансовите инструменти, отчитани регулярно по справедлива стойност, Дружеството преглежда разпределението по нива на справедливата стойност към края на отчетния период и определя дали има необходимост от прехвърляне в друго ниво.

Разпределението на финансовите активи и пасиви по нива е представено в прил. 4.

Обезценка на финансови активи

Към края на всеки отчетен период, Дружеството прави преценка дали съществуват обективни доказателства за обезценка на финансови активи. При наличие на индикации за обезценка, Дружеството прави оценка, за да се установи размерът на загуба от обезценка.

Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност

Ако са налице обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка за активи, отчитани по амортизирана стойност, сумата на загубата се оценява като разликата между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните парични потоци (като се изключат очакваните бъдещи загуби, които все още не са възникнали), дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент на финансовия актив. Балансовата стойност на актива се намалява и сумата на загубата се отразява в отчета за всеобхватния доход.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

3.9 Финансови активи и пасиви (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

Финансови активи на разположение за продажба

При обезценка на финансов актив на разположение за продажба, сумата, представляваща разликата между неговата цена на придобиване (нетно от погасяване на главницата и амортизацията) и неговата текуща справедлива стойност, намалена с вече призната загуба за обезценка по този актив, се прехвърля от преоценъчен резерв в отчета за всеобхватния доход.

Ако в следващ период справедливата стойност на обезценен финансов актив на разположение за продажба се увеличи и увеличението може обективно да се свърже със събитие, възникнало след като загубата от обезценка е била призната в печалби и загуби, загубата от обезценка се намалява, като намалението се признава в печалби и загуби.

Отписване на финансови активи

Финансов актив (включително част от финансов актив и група от сходни финансови активи) се отписват, когато е изпълнено едно от следните обстоятелства:

- Договорните права върху паричните потоци са изтекли;
- Дружеството запазва правото за получаване на парични потоци от актива, но е поело договорно задължение за плащане на всички събрани парични потоци, без съществено отлагане, на трета страна по сделка за прехвърляне;
- Дружеството е прехвърлило своите права за получаване на парични потоци от актива, при което:
 - Всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив са прехвърлени в значителна степен или
 - Дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив и не е запазило контрол върху него.

Когато Дружеството е прехвърлило своите права за получаване на парични потоци от актива и нито е прехвърлил, нито е запазил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но е запазил контрола върху него, Дружеството продължава да признава прехвърления финансов актив до степента на продължаващото си участие в него.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

3.10 Търговски и други вземания

Търговски и други вземания се отчитат по цена на придобиване намалени с разходи за обезценка. Разходите за обезценка на несъбираеми вземания се признават в отчета за всеобхватния доход.

Вземанията от застраховани /застраховащи/ лица подлежат на проверка за обезценка към края на всеки отчетен период. В случаите, в които балансовата им стойност е по-голяма от очакваната им възстановима стойност към момента на проверката, застрахователят ги оценява по възстановима им стойност и признава загуба от обезценка в отчета за всеобхватния доход. Балансовата стойност на актива се намалява до неговата възстановима стойност. Размерът на загубата е разликата между балансовата стойност на актива и очакваните бъдещи парични потоци.

В случай че в последващ период сумата на загубата от обезценка намалее и намалението може обективно да бъде отнесено към събитие след датата на отчитане на обезценката, то тогава загубите от обезценка се реинтегрират в отчета за всеобхватния доход.

3.11 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти включват пари в каса и по разплащателни сметки в банки и краткосрочни банкови депозити с оригинален матуритет до три месеца.

Депозити в банки с оригинален матуритет над три месеца се представят

3.12 Обезценка на нефинансови активи

Активи, които се амортизират, се преглеждат за наличие на обезценка, когато са на лице събития или има промяна в обстоятелствата, подсказващи, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата стойност.

3.13 Провизии

Провизии се отчитат, когато възникне настоящо съдебно, конструктивно или нормативно задължение за Дружеството, в резултат на минали събития, когато се очаква да възникнат изходящи парични потоци за погасяване на задължението и когато може достатъчно точно да се определи сумата на самото задължение. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Провизиите се определят по сегашната стойност на очакваните разходи за уреждане на задължението, като се използва ставка преди данъчно облагане, която отразява оценката на текущото състояние на пазара на стойността на парите във времето и специфичните за задължението рискове. Увеличението на провизията в резултат на времето се признава като разход за лихва в отчета за всеобхватния доход.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

3.14 Търговски и други задължения

Търговските и други задължения се отчитат по стойност на възникване, която поради характера на тези задължения отразява тяхната справедлива стойност.

3.15 Лизинг

Даден лизингов договор се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива. Всеки друг лизинг се класифицира като оперативен лизинг.

В началото на лизинговия договор финансовият лизинг се признава като актив на Дружеството в размер, който в началото на лизинговия срок е равен на по-ниската стойност от справедливата стойност на наетата собственост и сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Съответстващото задължение към лизингодателя се отчита в отчета за финансовото състояние като задължение по финансов лизинг. Задълженията по финансов лизинг са включени в общата стойност на други задължения в прил. 25.

3.16 Доходи на персонала

Доходите на наети лица представляват всички форми на възнаграждение, предоставени от Дружеството в замяна на положения от тяхна страна труд.

(1) Планове с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който Дружество плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на Република България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на Дружеството да превежда вноски по планове за дефинирани вноски, се признават в печалби и загуби текущо.

(2) Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Дружеството за планове с дефинирани доходи се изчислява, като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди; и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

3.16 Доходи на персонала (продължение)

(2) *Планове с дефинирани доходи (продължение)*

Дружеството има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия, работодателят изплаща обезщетение в размер на две месечни brutни работни заплати. В случай че работникът или служителът има натрупан стаж от 10 и повече години към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест месечни brutни работни заплати. Към датата на отчета за финансовото състояние ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители на база на доклад, изготвен от актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици.

Дружеството признава всички актюерски печалби и загуби, възникващи от плана за дефинирани доходи в разходи за персонала в печалби и загуби.

(3) *Краткосрочни компенсируеми отсъствия*

Краткосрочните компенсируеми отсъствия се отчитат на недисконтирана база и се отнасят като разход в периода, когато положението труд е предоставен от служителите.

Задължение за компенсируеми отсъствия се признава в размера на сумата, която се очаква да бъде заплатена под формата на пари или план за разпределение на печалбата, ако Дружеството има настоящо правно или конструктивно задължение да заплати сумата като резултат от положен труд от служителите в изминал период и когато размера на задължението може да бъде надеждно определен.

(4) *Краткосрочни доходи на наети лица*

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход, когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Дружеството има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

3.17 Сравнителна информация

Където е необходимо, сравнителната информация се прекласифицира, така че да е в съответствие с промените, настъпили през текущата година.

През 2015 година Дружеството е идентифицирало грешки от предходни отчетни периоди и е коригирало сравнителната информация. Ефектът от преизчислението е представен в прил. 28.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

3.18 Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

Изготвянето на финансовия отчет налага Ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените приходи, разходи, активи и пасиви и оповестяване на условните задължения към датата на отчета. Несигурността, свързана с направените предположения и оценки може да доведе до фактически резултати, които налагат съществени корекции в балансовата стойност на съответните активи и пасиви в бъдеще. Основните фактори за това са описани по-долу.

Техническите резерви на Дружеството се определят от отговорен актьор, който е лицензиран от Комисията за Финансов Надзор.

Математически резерв

Дружеството прави преценка на очаквания брой смъртни случаи за всяка година, която е изложена на риск. Тези преценки се основават на националните таблици за смъртност, които са коригирани с ефекти от историческия опит на Дружеството. В случаите на подобряване на показателите за смъртност в резултат на повишено качество на медицинско обслужване и социални условия се правят нужните корекции в преценките.

Наблюдава се съществена несигурност обаче, по отношение на влиянието на епидемиите и промените в стила на живот като тютюнопушене, хранителни навици и навиците за физическа дейност, които могат да доведат до влошаване на показателите за смъртност.

Дружеството предлага продукти с гарантирани анюитетни опции. Направени са нужните преценки за случаите, при които застрахованите лица ще упражнят тези опции с цел правилната оценка на тяхната стойност.

Дружеството прави нужните преценки за броя на смъртните случаи, застрахователните приходи, инвестиционните приходи и административните разходи при сключването на дългосрочните застрахователни договори с фиксирани и гарантирани условия и договори с елемент на допълнителен, негарантиран доход.

Преценките на Дружеството за отчетените и неотчетените загуби и определянето на застрахователните резерви и възстановимата стойност на дела на презастрахователя се преглеждат и обновяват постоянно, като корекциите от този преглед се отразяват в отчета за всеобхватния доход на Дружеството. Процесът се основава на основното допускане, че миналият опит, коригиран с ефекта от текущите обстоятелства и трендове е подходяща основа за предвиждане на ефекта от бъдещите събития.

Процесът за определяне на допусканията е предназначен за изчисляване на обективни приблизителни оценки на най-вероятния или очакван изход от застрахователните събития. Източниците на информация, които се използват за допусканията са вътрешно изготвени, като се използват проучвания, които се провеждат годишно. Допусканията се проверяват, за да се постигне съответствие с наблюдаваните пазарни тенденции или друга публикувана информация. За допусканията се използва най-вече информацията от текущите трендове и в случаите, при които има недостатъчна информация за изготвянето на надеждна оценка на развитието на застрахователните събития се правят по-предпазливи допускания.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

3.18 Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

За дългосрочния си бизнес Дружеството редовно оценява текущите си задължения за адекватност. Използваните предположения включват очаквания брой и време на смъртни случаи, откуп, разходи и възвращаемост през рисковия период. Основните допускания, които Дружеството прави при калкулиране на дългосрочния бизнес са по отношение на смъртност, заболяемост, разходи и редовност на портфейла.

За всеки тип договор се селектира подходяща таблица на смъртност, където тарифите да отразяват очакваната смъртност, на база на пазарни данни и опита на Дружеството през предходните години. Временната и трайна загуба на трудоспособност се изчисляват с помощта на актюерски методи, отново на база на пазарни данни и предишен опит на Дружеството.

Резерв за предстоящи плащания

Резервът за предстоящи плащания включва задължения по предявени, но неизплатени претенции (RBNS) към датата на финансовия отчет, както и възникнали, но непредявени претенции (IBNR).

Задълженията по предявени, но неизплатени претенции са оценени индивидуално за всяка претенция на база на най-добрата преценка за очакваните изходящи парични потоци за тях.

Оценката на задълженията за IBNR се основава на предположението, че опитът на Дружеството в развитието на претенции от минали години може да се използва за прогнозиране на бъдещото развитие на претенциите и на крайните задължения по тях. Развитието на претенциите се анализира по година на събитие. Допълнителна качествена преценка се прави за оценка на степента, до която миналите тенденции може да не са приложими в бъдеще.

Полезен живот на материални и нематериални активи

Очакваният срок на използване на дълготрайните материални и нематериални активи се преглежда периодично и се променя, когато това е необходимо. Прилаганите от Дружеството амортизационни норми са оповестени в прил. 3.7 и 3.8. При определяне на полезния живот за софтуерните продукти се отчита тяхната специфика и намеренията на ръководството за периода на тяхната употреба. Стандартен софтуер се амортизира за период от 4 години, тъй като се отчита бързия темп на развитие на технологиите в тази област. Застрахователният бизнес софтуер се амортизира за по-дълъг период, тъй като той е разработен специално за нуждите на Дружеството и неговата специфика обуславя дълъг период на употреба.

Справедлива стойност на финансовите инструменти

Определянето на справедливата стойност на финансовите инструменти за целите на отчитането и оповестяването изисква ръководството да направи преценка за подходящите методи за оценяване и входящите данни за модели, които не са базирани на налична финансова информация. При определяне на справедливата стойност се правят предположения, които пазарни участници биха направили на база своя най-добър икономически интерес.

Дружеството прилага оценителски методи, които се базират в максимална степен на подходящи наблюдаеми пазарни данни и се свежда до минимум използването на ненаблюдаеми входящи данни. Въпреки това съществува несигурност по отношение на бъдещите нива на справедливите стойности на финансовите инструменти.

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015

Всички суми са посочени в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго

4. Справедлива стойност

Когато е възможно, Дружеството оценява справедливата стойност на един финансов инструмент, използвайки борсовите цени на активния пазар за този инструмент. Пазарът се счита за активен, ако борсовите цени са регулярни и лесно достъпни и представляват актуални и редовно осъществявани преки пазарни сделки. Ако пазарът за даден финансов инструмент не е активен, Дружеството установява справедливата стойност, използвайки ценообразуващи модели или техники на дисконтиране на паричните потоци. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за Дружеството оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти.

Таблицата по-долу представя анализ на финансовите инструменти, отчетени по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние според използваните оценъчни методи към 31 декември 2015 и 2014:

31.12.2015

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата и загубата	8,865	-	-	8,865
Финансови активи на разположение за продажба	271	-	-	271
Общо	9,136	-	-	9,136

31.12.2014

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата и загубата	8,886	-	-	8,886
Финансови активи на разположение за продажба	127	-	-	127
Общо	9,013	-	-	9,013

Справедливата стойност на паричните средства и парични еквиваленти, депозити в банки, търговски и други вземания и задължения е близка до тяхната балансова стойност, поради краткосрочния характер на тези активи и пасиви.

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата, притежавани от Дружеството представляват предимно ценни книжа, които се търгуват на Софийска Фондова Бора (СФБ) и към края на отчетния период са оценени на базата на пазарни котировки на СФБ. Поради ограничения в обема и специфики в характера на търговията на тези ценните книжа съществува несигурност относно това дали справедливата стойност на ценните книжа, определена на база пазарни котировки ще бъде подкрепена от пазара при бъдещи сделки.

5. Управление на застрахователния риск

5.1 Цели и политики за управление на застрахователния риск

Основната застрахователна дейност, извършвана от Дружеството поема риска от загуба от лица или организации, които са преки субекти на риска. Такива рискове могат да бъдат свързани със задължение, живот, здраве или злополуки със здравето, финансови или други рискове, произтичащи от дадено застрахователно събитие. Дружеството е изложено на несигурност, свързана с времето и размера на претенциите по договора. Дружеството, също така, е изложено на пазарен риск чрез застрахователните и инвестиционните си дейности.

Дружеството управлява застрахователния си риск чрез ограничения на застрахователните лимити, процедурите за одобряване на трансакции, които включват нови продукти или които надвишават определените лимити, методите за ценообразуване, централизирано управление на презастраховането и мониторинг на възникващите въпроси.

Дружеството използва няколко метода за оценка и контрол на застрахователните рискове както за индивидуалните видове застраховани рискове, така и за общите рискове. Тези методи включват модели за измерване на вътрешния риск, анализи на чувствителността, сценарийни анализи и стрес тестове.

Теорията на вероятностите се прилага при ценообразуването и провизирането на портфейла от застрахователни полици. Основният риск се състои в това, честотата и размерът на претенциите да бъдат по-големи от очакваните.

Застрахователните събития са произволни по своята природа и действителният брой и мащаб на събитията през всяка една година може да варира от очакваните, изчислени чрез обичайните статистически техники.

5.2 Стратегия по сключване на полиците

Подписваческата стратегия на Дружеството има за цел постигането на диверсификация, за да се осигури балансиран портфейл и се основава на нарастващ портфейл от сходни рискове няколко години подред, като се очаква това да намали променливостта на резултата.

5.3 Презастрахователна стратегия

Дружеството презастрахова част от рисковете, които записва, за да контролира експозициите си към загуби и да защитава капиталовите си ресурси.

Дружеството цедира застрахователния риск, за да ограничи експозицията към загуби при подписваческа дейност при различни договори, които покриват индивидуален риск, групови рискове или определени линии бизнеси, подновявани на годишна база срокове. Тези договори за презастраховане разпределят риска и минимизират ефекта от загубите. Сумата на всеки задържан риск зависи от оценката на специфичния риск на групата, който при определени обстоятелства достига до лимити, базирани на характеристиките на покритието. При условията на презастрахователните договори, презастрахователят се съгласява да възстанови цедираната сума в случай, че обезщетението е платено.

5. Управление на застрахователния риск

5.3 Презастрахователна стратегия (продължение)

Дружеството, обаче, запазва отговорност към държателите на полици по отношение на цедираната застраховка, ако презастрахователят не успее да изпълни задълженията, които поема. За дългосрочен бизнес, нивото на изискваното презастраховане се оценява чрез използване на специфично моделиране на експозицията на Дружеството на рискове по животозастраховане.

При избора на презастраховател Дружеството взема предвид относителната сигурност. Сигурността на презастрахователя се оценява на база обществения рейтинг и от проведени вътрешни проучвания.

Пасивно презастраховане съдържа кредитен риск и активите по презастраховане се осчетоводяват, като се изваждат разходите за обезценки в резултата на случаи на неплатежоспособност и несъбираеми суми. Дружеството анализира текущо финансовото състояние на презастрахователите и периодически преглежда своите презастрахователни ангажименти. В Дружеството са въведени строги правила за избор на презастрахователи. Изборът се концентрира върху презастрахователи с висок кредитен рейтинг. На тримесечие се следи развитието на презастрахователната програма и текущата ѝ адекватност.

През 2015 и 2014 Дружеството използва две презастрахователни споразумения със Swiss Re, за да контролира излагането на загуби в резултат на едно застрахователно събитие. Първият договор с начална дата на сключване 01.07.2008 е пропорционален ексцедентен, покриващ традиционните спестовни и смесени продукти на Дружеството. Вторият договор с начална дата 01.07.2010 е пропорционален комбиниран с квотна и ексцедентна част, покриващ портфейла по застраховка „Живот на кредитополучатели”.

5.4 Условия на застрахователните договори

Условията на застрахователните договори, които имат материален ефект върху сумата, времето и несигурността от бъдещи парични потоци, произтичащи от застрахователните договори са изложени по-долу.

Характер на покритите рискове

Оценката за основните продукти на Дружеството и методите на управление на свързаните със застрахователните продукти рискове са представени както следва:

5. Управление на застрахователния риск

5.4 Условия на застрахователните договори (продължение)

Общи застрахователни договори – животозастраховане

Характеристики на продуктите

- Смесените застраховки живот съдържат едновременно спестовен и рисков елемент. Застрахованата сума с платима на по-ранната от датата на смъртта на застрахованото лице и датата на изтичане на срока на застраховката. Притежателят на такава полица има възможност за откуп след изтичане на определен период. Съответна част от застрахователната сума се изплаща при временна или трайна загуба на трудоспособност в следствие на злополука или болест.
- Застраховките живот, свързани с инвестиционен фонд са в лсва. Инвестиционният риск и ползи са за сметка на застрахованите. Продуктът е типична застраховка, свързана с инвестиционен фонд, предлагаща следните ползи:
 - по голямото между гарантираната застрахователна сума и набраната сума по сметката, в случай на смърт на застрахования по време на срока на полицата или
 - стойността на сметката, в случай на преживяване на застрахования до края на срока на полицата.

5.5 Управление на застрахователния риск

Веднъж годишно се прави анализ на основните рискове, включени в условията на полиците. Основните рискове включват риск смъртност, риск нетрудоспособност и риск освобождаване от премии поради нетрудоспособност. При направените анализи на нивото на смъртност е установено, че не е необходима ревизия на таблицата за смъртност използвана от Дружеството. Предвидените в премиите добавки за риска нетрудоспособност са достатъчни за изплащане на обезщетенията по този риск.

6. Управление на финансовия риск

Въведение и общ преглед

Дружеството е изложено на следните видове риск при операциите си с финансови инструменти:

- Кредитен риск
- Лихвен риск
- Валутен риск
- Ликвиден риск

Това приложение дава информация за експозициите на Дружеството към всеки от горепосочените рискове, целите, политики и процеси за измерване и управление на риска.

Общи положения при управление на риска

Политиките за управление на риска на Дружеството включват анализ на рисковете, определяне на подходящи лимити за управление на финансовия риск, както и описание на контролни процедури, които намаляват влиянието на финансовия риск върху дейността на Дружеството. Политиките и системите за управление на риска се преглеждат периодично, за да се отразят промените в пазарните условия. Дружеството има за цел да развие подходяща контролна среда посредством подходящи обучения, прилагане на професионални стандарти на управление на риска и адекватни контролни процедури.

6. Управление на финансовия риск (продължение)**Съответствие между активите и пасивите**

Дружеството активно управлява активите си като използва подход, който балансира качество, диверсификация, съответствие между активите и пасивите, ликвидност и възвръщаемост на инвестициите. Целта на инвестиционния процес е да оптимизира инвестиционния доход, коригиран с риска, като гарантира, че активите и пасивите се управляват на база на паричния поток и техния матуритет. Отчет за съответствие на инвестициите срещу нетните застрахователни резерви се изготвя и представя на тримесечие на Комисия по Финансов Надзор.

6.1 Кредитен риск

Ръководството на Дружеството прилага политика на текущо наблюдение и управление на кредитния риск. Дружеството управлява кредитния риск по отношение на своите вземания чрез анализ и регулярен преглед на сключените застрахователни договори, вземанията от брокери и презастрахователи. Дружеството не изисква допълнителни гаранции за финансови активи.

Таблицата по долу представя качеството на финансовите активи като максимална кредитна експозиция, на базата на рейтинги от рейтингови агенции Мудис, там където тези рейтинг са приложими:

Кредитен рейтинг на финансовите активи

	2015	2014
<i>ДЦК</i>	271	127
Рейтинг Ваа3	271	127
<i>Колективни инвестиционни схеми</i>	182	160
без рейтинг	182	160
<i>Корпоративни облигации</i>		
без рейтинг	2,251	2,330
<i>Други капиталови инвестиции</i>	2,251	2,330
без рейтинг	6,432	6,396
	6,432	6,396

Всички ДЦК собственост на Дружеството към 31 декември 2015 и 31 декември 2014 са емитирани от българското правителство.

6. Управление на финансовия риск (продължение)**6.2 Лихвен риск**

Излагането на Дружеството на пазарен риск за промени в лихвения процент е концентрирано в инвестиционния му портфейл. Промени в инвестиционните стойности, дължащи се на промени в лихвените проценти, обаче, се намаляват като се отнесат и частично се компенсират промени в икономическата стойност на застрахователните резерви. Дружеството контролира тази експозиция чрез периодичен преглед на своите активни и пасивни позиции. Цялостната цел на тези стратегии е да ограничи нетните промени в стойността на активите и пасивите, произтичащи от движенията на лихвените проценти.

Макар че е по-трудно да се измери лихвената чувствителност на застрахователните пасиви отколкото тази на свързаните активи до степен, в която измерваме такава чувствителност, вярваме, че движенията в лихвените проценти ще предизвикат промени в стойността на активите, които значително ще компенсират промени в стойността на пасивите, свързани с основните продукти.

Следващата таблица обобщава чувствителността на финансовите активи на Дружеството по отношение на лихвения риск към датата на отчета за финансовото състояние.

Чувствителност към промените на ефективните лихвени проценти на финансовите активи на Дружеството към 31 декември 2015.

	Плаваща лихва	Фиксирана лихва	Безлихвени	Общо
Депозити в банки	-	322	-	322
ДЦК на разположение за продажба	13	258	-	271
Колективни инвестиционни схеми	-	-	182	182
Корпоративни облигации	82	2,169	-	2,251
Други капиталови инвестиции	-	-	6,432	6,432
Парични средства и парични еквиваленти	-	1,608	35	1,643
Общо	95	4,357	6,649	11,101

Чувствителност към промените на ефективните лихвени проценти на финансовите активи на Дружеството към 31 декември 2014.

	Плаваща лихва	Фиксирана лихва	Безлихвени	Общо
Депозити в банки	-	1,020	-	1,020
ДЦК на разположение за продажба	18	109	-	127
Колективни инвестиционни схеми	-	-	160	160
Корпоративни облигации	-	2,330	-	2,330
Други капиталови инвестиции	-	-	6,396	6,396
Парични средства и парични еквиваленти	-	996	1	997
Общо	18	4,455	6,557	11,030

Финансовите пасиви на Дружеството са безлихвени по своята същност.